

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal Natuur
& Regio**
Programmadirectie Natura 2000

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGNR-PDN2000 / 14115498

Uw kenmerk
2014Z11319

Datum 18 augustus 2014
Betreft Beantwoording vragen over het bericht Aanwijzingsbesluit Natura 2000-
gebied Buurserzand & Haaksbergerveen houdt stand

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen van het lid
Rudmer Heerema (VVD) over het bericht 'Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied
Buurserzand & Haaksbergerveen houdt stand'.

1

Bent u bekend met het artikel "Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied
Buurserzand & Haaksbergerveen houdt stand"?¹

Antwoord

Ja.

2

Hoe ziet u de verhouding tussen economie en ecologie met betrekking tot Natura
2000-gebieden en deelt u de mening dat deze in balans horen te zijn? Zo nee,
waarom niet?

Antwoord

Ja, ik deel die mening en dat is ook onderdeel van mijn beleid. Behoud en herstel
van de waterafhankelijke habitattypen, waaraan Nederland Europeesrechtelijk
gehouden is, kan in dit Natura 2000-gebied helaas niet zonder herstelmaatregelen
op agrarische gronden in de omgeving van de betreffende habitattypen. Het gaat
vooral om maatregelen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof
(PAS). Met invoering van de PAS ontstaat ontwikkelingsruimte voor de agrarische
sector. De PAS is bij uitstek het instrument waarin een balans wordt gezocht
tussen economie en ecologie.

3

Deelt u de mening dat er in deze situatie louter ecologische overwegingen zijn
meegewogen en de balans tussen economie en ecologie uit het oog is verloren?
Zo nee, waarom niet?

---

¹ Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Buurserzand & Haaksbergerveen houdt stand, 4 juni 2014, Agri Holland,
<http://www.agriholland.nl/nieuws/artikel.html?id=159730>

Antwoord

Volgens vaste Europese en nationale jurisprudentie kan de keuze en de begrenzing van Habitatrichtlijngebieden louter geschieden op grond van ecologische overwegingen, zoals ook nu weer is bevestigd door deze uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Bij de uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen (vastgesteld bij de aanwijzing) en van de daaruit voortvloeiende beheermaatregelen (in het beheerplan door Rijk en provincies) kan wel rekening worden gehouden met economische en andere maatschappelijke belangen. Ik heb de balans tussen economie en ecologie dus niet uit het oog verloren. Soms zijn ingrijpende maatregelen noodzakelijk om de Europese natuurwaarden veilig te stellen en zo nodig te herstellen.

4

Kunt u een procesbeschrijving geven waaruit duidelijk naar voren komt waarom u de afweging heeft gemaakt om ecologie boven economie te stellen en kunt u tevens aangeven welke rol het maatschappelijk draagvlak voor uw beslissingen speelt in deze overwegingen?

Antwoord

De systematiek van toekenning van de instandhoudingsdoelstellingen is uitvoerig beschreven in het Natura 2000 doelendocument en een contourennotitie die in 2006 met de Tweede Kamer zijn besproken (TK 2005-2006, TK 30 300 XIV, nr. 94; TK 2006-2007, 30 800 XIV, nr. 15). Een nadere toelichting daarop is gegeven in de (algemene) Nota van Antwoord die in 2007 aan uw Kamer is aangeboden (TK 2007-2008, 31 200 XIV, nr. 150). Op gebiedsniveau is dit verder uitgewerkt in de aanwijzingsbesluiten die elk voorzien zijn van een uitgebreide Nota van toelichting waarin ook de beantwoording is opgenomen op de gebiedsspecifieke zienswijzen die zijn ingediend in het kader van de openbare voorbereidingsprocedure. Los van deze formele inspraakprocedure hebben de provincies in 2009 aan de hand van concept-beheerplannen ook commentaar geleverd op de haalbaarheid van de doelen. In een aantal gevallen heeft dat tot aanpassing van de ontwerpdoelen geleid (TK 2009-2010, 32 123 XIV, nr. 139). De rode draad door dit proces was steeds de afweging of de gestelde doelen haalbaar en betaalbaar zijn. Het streven is er steeds op gericht om besluiten te nemen die op maatschappelijk draagvlak kunnen rekenen, maar het ontbreken daarvan is geen reden om af te zien van noodzakelijke maatregelen.

5

Op welke manier beoogt u de balans tussen economie en ecologie in vergelijkbare situaties bij een volgende casus wel te beschermen?

Antwoord

In alle gevallen, ook in dit geval, is mijn beleid gericht op het bereiken van een balans tussen economie en ecologie binnen de kaders van de Europese regelgeving.

6

Hoe gaat u in deze specifieke situatie de balans tussen economie en ecologie herstellen en worden desbetreffende boeren gecompenseerd? Zo ja, van welke middelen wordt dit bekostigd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

In dit geval is van compensatie geen sprake omdat de aanwijzing niet gaat over de te nemen maatregelen. Deze komen pas in het beheerplan aan de orde. Provincie Overijssel is voor het betreffende gebied voortouwnemer voor het beheerplan. Daarmee is de provincie Overijssel verantwoordelijk voor de uitvoering van herstelmaatregelen in het kader van het beheerplan en van de Programmatische Aanpak Stikstof. Provinciale Staten hebben op 23 april 2014 besluiten genomen over de inzet van middelen voor de ontwikkelopgave voor EHS en Natura 2000. In de ingestelde provinciale 'Uitvoeringsreserve EHS' is € 726,9 miljoen opgenomen vanuit beschikbare middelen van de Europese Unie, het Rijk en de provincie en vanuit de verkoopopbrengsten van gronden. De gehele ontwikkelopgave (2014 t/m 2032) is gedekt, hieronder vallen bv. aankoop, inrichting en schadevergoedingen. Op dit moment wordt per gebied een verkenning uitgevoerd om kansen, knelpunten en mogelijke oplossingsrichtingen in beeld te brengen.

(w.g.) Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken